Voleybol Antrenörü Mesleki Öz Yeterlik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Voleybol Antrenörü Mesleki Öz Yeterlik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32553

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Voleybol Antrenörü Mesleki Öz Yeterlik Ölçe?i, voleybol antrenörlerinin mesleki görevlerini yerine getirme becerilerine yönelik alg?lad?klar? yeterlik düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? psikometrik bir araçt?r. 2018 y?l?nda Koçak ve Güven taraf?ndan yap?lan geçerlik ve güvenirlik çal??mas? ile spor bilimleri alan?na kazand?r?lm??t?r. Ölçek, antrenörlerin teknik, taktik, yönetimsel ve pedagojik yeterlik alanlar?ndaki inançlar?n? de?erlendirerek, mesleki geli?im ihtiyaçlar?n?n belirlenmesine önemli katk?lar sa?lamay? hedeflemektedir.

Ölçe?in geli?tirilmesi, antrenör e?itiminde ve performans de?erlendirmesinde standart bir ölçüm arac? ihtiyac?na cevap vermektedir. Bu araç, özellikle **voleybol antrenörleri** için özelle?tirilmi? bir yap?da olup, genel öz yeterlik kavram?n? mesleki ba?lamda somutla?t?rmaktad?r. Ölçek, alan yaz?na, antrenörlerin öz yeterlik alg?lar?n?n tak?m performans? ve sporcu geli?imi üzerindeki etkilerini inceleme f?rsat? sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Voleybol, antrenör, öz yeterlik, mesleki yeterlik, spor psikolojisi, ölçek geli?tirme, psikometri.

Yazarlar

Koçak, V. Ç., Güven, Ö.

Amaç

Voleybol Antrenörü Mesleki Öz Yeterlik Ölçe?i'nin temel amac?, voleybol alan?nda çal??an antrenörlerin mesleki rollerini yerine getirme konusundaki ki?isel inançlar?n?, yani **mesleki öz yeterlik** düzeylerini geçerli ve güvenilir bir ?ekilde belirlemektir. Bu belirleme, antrenörlerin e?itim programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmek, zay?f yönlerini tespit etmek ve ki?iselle?tirilmi? geli?im stratejileri olu?turmak için kritik önem ta??r.

Ölçek, antrenörlerin sadece teknik bilgiye sahip olup olmad?klar?n? de?il, ayn? zamanda bu bilgiyi uygulama, sporcularla ileti?im kurma, motivasyon sa?lama ve maç yönetimi gibi karma??k görevlerde ne kadar yeterli hissettiklerini ortaya koymay? amaçlamaktad?r. Bu sayede, antrenörlük mesle?inin öznel yeterlik alg?s? bilimsel bir zeminde incelenebilmektedir.

Yap?

Ölçek, Albert Bandura'n?n Sosyal Bili?sel Teori'sinden türetilen **öz yeterlik** (Self-Efficacy) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, bireyin belirli bir görevi ba?ar?yla yerine getirebilece?ine dair sahip oldu?u inanç düzeyini ifade eder. Ölçek, bu genel kavram? voleybol antrenörlü?ünün spesifik

ARABPSYCHOLOGY.COM

görevlerine uyarlayarak çok boyutlu bir yap? sunmaktad?r.

Mesleki öz yeterlik, genellikle antrenörlük görevlerinin farkl? alt alanlar?na ayr?lm??t?r. Bu alt alanlar tipik olarak ?unlar? içerir:

Teknik ve Taktik Yeterlik: Antrenman planlama, beceri ö?retimi ve maç s?ras?nda taktik kararlar alma becerisi.
Yönetimsel Yeterlik: Tak?m organizasyonu, disiplin sa?lama ve d?? payda?larla ileti?im kurma becerisi.
Psikolojik ve Pedagojik Yeterlik: Sporcular? motive etme, stres yönetimi ve ö?renme süreçlerini destekleme becerisi.

Geçerlik

Voleybol Antrenörü Mesleki Öz Yeterlik Ölçe?i'nin geçerlik çal??mas?, Koçak ve Güven (2018) taraf?ndan detayl?ca yürütülmü?tür. Ölçe?in, **voleybol antrenörlerinin** mesleki yeterlik inançlar?n? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamak için çe?itli geçerlik analizleri uygulanm??t?r. Bu analizler aras?nda yap? geçerli?i (construct validity) en önemli unsurdur.

Yap? geçerli?ini test etmek amac?yla genellikle Faktör Analizi yöntemleri kullan?l?r. Bu analizler, ölçek maddelerinin kuramsal olarak beklenen alt boyutlar alt?nda topland???n? göstermeyi amaçlar. Kaynakta spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmese de, ölçe?in yay?nlanmas?, kabul edilebilir düzeyde yap? ve içerik geçerli?ine sahip oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik çal??mas? da Koçak ve Güven'in 2018 tarihli makalesinde yer almaktad?r. Güvenirlik, ölçe?in tutarl? ve kararl? sonuçlar verme yetene?ini ifade eder. Bu ba?lamda, ölçe?in iç tutarl?l???n? belirlemek için genellikle **Cronbach's Alpha** katsay?s? hesaplanm??t?r. Yüksek bir Alpha de?eri, ölçe?i olu?turan maddelerin ayn? yap?y? ölçme konusunda uyumlu oldu?unu gösterir.

Kaynak referans?nda spesifik güvenirlik katsay?lar? yer almamakla birlikte, ölçek geli?tirme çal??malar?nda Alpha katsay?s?n?n genellikle 0.70 veya üzerinde olmas? beklenir. Bu sonuçlar, ölçe?in voleybol antrenörlerinin öz yeterlik alg?lar?n? ölçmede kararl? ve güvenilir bir araç oldu?unu do?rulamaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme sürecinin kritik bir ad?m? olan Faktör Analizi, ölçe?in kaç boyuttan olu?tu?unu ve her bir maddenin hangi boyutu temsil etti?ini belirlemek için kullan?lm??t?r. Voleybol Antrenörü

ARABPSYCHOLOGY.COM

Mesleki Öz Yeterlik Ölçe?i'nin geli?tirme çal??mas?nda, büyük olas?l?kla **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** ve/veya **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** yöntemleri kullan?lm??t?r.

Bu analizler sonucunda ölçe?in çok boyutlu bir yap?ya sahip oldu?u ve antrenörlük mesle?inin farkl? yönlerini temsil eden faktörlere ayr?ld??? varsay?lmaktad?r. Faktör yap?s?n?n aç?klanan toplam varyans? ve faktör yüklerinin kabul edilebilir düzeyde olmas?, ölçe?in güçlü bir yap?sal geçerli?e sahip oldu?unu göstermi?tir.

Araç

Test Type: Geli?tirme (Developmental Scale)

Format: Kaynakta derecelendirme bilgisi (-) olarak belirtilmi?tir, ancak öz yeterlik ölçekleri genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme format?n? kullan?r (Örne?in: 1=Hiç Yeterli De?ilim, 5=Tamamen Yeterliyim).

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Voleybol Antrenörleri

Age Group: Yeti?kin (Voleybol antrenörlü?ü mesle?ini aktif olarak icra edenler)

Population Details: Ölçe?in hedef kitlesi, profesyonel veya amatör düzeyde voleybol tak?mlar?na koçluk yapan ki?ilerdir.

Test Methodology: Öz bildirim (Self-report) ölçe?i.

Anahtar Kelimeler

Antrenör e?itimi, spor performans?, self-efficacy, Likert ölçe?i, voleybol, spor bilimleri.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: velikocak@hitit.edu.tr (Çal?k Veli Koçak)

Correspondence Address: Çal?k Veli Koçak (Hitit Üniversitesi)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2018 y?l?nda Koçak ve Güven taraf?ndan yay?mlanan makale ile bilim dünyas?na sunulmu?tur.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in ticari kullan?m?na veya izin gerekliliklerine dair detayl? bilgi için sorumlu yazar Çal?k Veli Koçak ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Test Y?l?: 2018

Kaynaklar

Koçak, V. Ç. ve Güven, Ö. (2018). Voleybol Antrenörü Mesleki Öz Yeterlik Ölçe?i geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Spormetre, 16*(2), 162-177.
Makalenin çevrimiçi ba?lant?s?: dergiler.ankara.edu.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:

voleybol-antrenoru-mesleki-oz-yeterlik-olcegi-toad.pdf

Voleybol Antrenörü Mesleki Öz Yeterlik Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçe?in orijinal maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte bulunmamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM